



# Jsem hravej a rád se bojím ...

... říká režisér  
**JURAJ HERZ,**  
který právě začal  
zkoušet ve  
Stavovském divadle  
pohádku  
**DEVÁTÉ SRDCE**

## Jaké pohádky jste mívál rád jako dítě?

Nejraději jsem měl Haufovy pohádky. Jsou většinou orientální, hrůzostrašné... Tady v Čechách se moc netiskly, ale já jsem jako dítě četl německy, maďarsky, slovensky, znal jsem hodně pohádek německých. A nejvíc mě přitahovala třeba Haufova *Pohádka o useknuté ruce*. Pohádky Boženy Němcové pro mě byly příliš slabé.

## Vyprávěl jste později tyto hrůzostrašné pohádky i svým dětem?

Vyprávěl, hlavně dceři, která je dnes třiaadvacetiletá. Nejraději měla tu první pohádku, která se dětem říká – *Červenou Karkulku*. A protože ji chtěla slyšet každý večer, postupně jsem jí vyprávěl o zelené, o modré a nakonec o černé Karkulce. A ta už byla hodně hrůzostrašná, a právě tuhle měla ze všech nejraději. Dodnes má hrůzostrašné příběhy ráda stejně jako já.

## Vaše filmy mají často děsuplné motivy. Kde vznikla Vaše záliba mít hrůzu rád? Proč se rád bojíte?

Nevím, ale drží mě to dosud. Mám zkrátka thrillery a horory rád. Mimochodem mám také ve velké oblibě hororové festivaly, protože tam se mají lidi rádi. Na ostatních festivalech každý sedí sám se svojí skupinou, kdežto režiséri hororových filmů se drží pohromadě, znají se a jsou na sebe strašně milí.

## Přesto, máte něco, čeho se bojíte nerad?

Nerad mám kritiky. Ale nebojím se jich, jenom jsem z nich často otrávený.

## Prý často sníte a ve svých polosnech – na hranici spánku a bdělosti – myslíváte na práci. Věvodí teď Vaším polosnům *Deváté srdce*?

Ne. Dnes v noci se mi zdál takový velice realistický sen, ve kterém jsme se strašně hádali s režisérem Krejčíkem.

## Jak vzpomínáte na natáčení *Devátého srdce*?

I tam je řada snových pasáží, které jsou typické pro Vaši tvorbu...

*Deváté srdce* bylo v podstatě od ředitelství Barrandova vynucené. Točil jsem *Pannu a Netvora*, a to byl velmi drahý film, s drahými dekoracemi. Ale ředitel si mě zavolal a řekl, že musím ty dekorace ještě využít, a v nich natočit ještě jinou pohádku. Nabídl mi *Deváté srdce*. Takže jsem točil dva dny jeden film, tři dny ten druhý. A vždycky jsem si říkal, že ten, který jsem právě točil, bude lepší. Skončil jsem s oběma stejně a oba jsem dokončoval zároveň. Cítil jsem se ohromně, konečně plně v práci. Pak přišlo čekání na muziku, kdy neděláte nic. A já jsem po těch dvou filmech dostal infarkt. Protože ten se dostává právě na dovolené, nebo když po velkém vypětí a napětí přestane pracovat. Naštěstí se ten infarkt naprosto vytratil, takže dnes mi už lékaři nevěří, že jsem ho měl.

## Když se dnes díváte na ty dva filmy, můžete říct, který se Vám více podařil?

Když bych měl dát na Petra Hapku, tak jeho nejoblíbenější filmová hudba je pro *Deváté srdce*. Já ale nevím. Svoje filmy, snad mimo *Spalovače mrtvol* a *Pasáže*, nemám moc rád. Vždycky vidím nějaké chyby. Teď vlastně dělám *Deváté srdce* znovu, ale nedělám ho znovu, snažím se udělat všechno jinak. A rozdíl je samozřejmě v tom, že ve filmu se dá pracovat filmovým způsobem s různými triky, které v divadle nejsou možné. Tam se musí vymyslet něco jiného. Doufám, že divadelní představení bude mít úplně jiné vyznění. Bude se totiž lišit úplně zásadně. Ale nechtěl bych to prozrazovat, odkryl bych tím vtíp této inscenace. Na textu jsem pracoval s Honzou Drbohlavem. V zásadě jde o příběh, který je ve filmovém *Devátém srdci*, ale pozměněný. V době, kdy vznikl film *Deváté srdce*, tak děti, a vlastně i dospělí, nebyli zahrnováni hororovými filmy a thrillery jako dnes, takže filmy *Deváté srdce* i *Panna a Netvor* pro ně byly hodně hrůzné. Teď už se snažím *Deváté srdce* spíš směřovat ke komedii, protože vzbudit hrůzu v dětských i dospělých divácích, kteří už všechno znají, je velmi těžké.

Na první čtené zkoušce  
*Devátého srdce*  
Foto: H. Smejkalová





V roce 1978 natočil Juraj Herz dva výjimečné filmové příběhy s pohádkovými motivy, byly to *Panna a Netvor* a *Deváté srdce*, pro něž je charakteristická na jedné straně působivá surreálná atmosféra, jímavé hlavní téma prosté lásky, která má zázračnou moc, děsuplný svět nemrtvých, jemuž vládne hrabě Aldobrandini ze své síně času, a na straně druhé svět komediantů, hravý a barevný. Potulný student Martin se dostává do sídelního města, kde se v hospodě dozvídá o podivné nemoci zdejší princezny Adrieny. Aby se vyhnul vězení za nezaplacení útraty, přihlásí se jako devátý dobrovolník – stráž Adrieny. V tu chvíli ale ještě netuší, že princezna je v moci zločinného astrologa, který se udržuje při životě elixírem z krve devíti lidských srdcí...

Na jevišti Stavovského divadla hrají: **Igor Orozovič / Radúz Mácha, Lucie Žáčková, Ladislav Mrkvička, František Němec, Pavla Beretová, Vladimír Javorský, David Matásek, Jan Hartl, Filip Rajmont, Petr Motloch, Jan Novotný, Rudolf Stárz, Filip Kaňkovský a Alexej Pyško.**

**Pohádka pro celou rodinu. Inscenaci doporučujeme pro děti od 8 let. Premiéra 25. 11. 2011 ve Stavovském divadle**

### **Dnes jste začal zkoušet. Je něco, nač se těšíte během divadelní práce? Je to látka, se kterou už jste pracoval, důvěrně ji znáte...**

Já se těším na další zkoušky, protože i Karel Čapek napsal, že největší hrůza je první čtená zkouška, když herci poprvé nahlas čtou text. To je pro režiséra i pro autora, kterého jsem si také vzal s sebou, opravdu strašlivá, strašidelná hrůza. Těším se, až se to z té hrůzy změní, jak jsem si to představoval.

### **Ale Vy hrůzu máte rád, ne?**

No mám, ale ne při čtené zkoušce.

### **Říkáte, že jste si v minulosti filmové scénáře a témata nemohl příliš vybírat. Podle jakého klíče si texty pro film nebo divadlo vybíráte dnes?**

Asi jsem z pohodlně z toho, že za komunistů jsem měl náměty a hotové scénáře, a ty mi nepovolili. Čekal jsem tedy, co nabídnou. A vlastně mi to zůstalo i v divadle dodnes. Buď režii nevezmu, protože mě hra nezajímá, nebo ji vezmu, a dělám to. Ale že bych měl nějakou srdeční záležitost, kterou bych chtěl v divadle dělat, tak to nemám. Jen jednou mi jedna hra proklouzla mezi prsty...

### **Stále hrajete počítačové hry na síti?**

Hlavně mám rád ty, které hrají s cizími lidmi. Teď už se dva roky bavím v němčině hrou Kořeny, a mými spoluhráči jsou samí mladí kluci. Já tam vystupuji jako sedmnáctiletý. Jde o to, že si budete a rozšiřujete vesnici a armádu, a jste spolu v nějakém kmenu, který přepadává ostatní. Už jsem vybudoval tři města a všechna mi vyrabovali. Teď začínám znovu s jedním. Je to vzrušující, a protože vás můžou přepadnout i o půlnoci, a tak někdy vstanu, když se v noci vzbudím, a utíkám k počítači.

### **Relaxujete u nich? Nebo proč je hrajete?**

Protože jsem hravej. Ve svém i-phonu mám skoro 50 her. Jak mám čas, tak si hraju. Dokonce i dcera mi už ve čtyřech letech seděla na kolenou

u počítače, já jsem totiž počítačový maniak, a hráli jsme spolu. Vždycky nade mnou zvítězila, protože děti jsou šikovnější. Jednou, když byla v pubertě, jsem jí říkal: „Hele, já mám staženou novou úžasnou hru!“ A ona mi odpověděla: „Táto, já už si nehraju, už jsem velká!“

### **Věříte na pohádková magická čísla, jako je 3, 7 a 9? Mimořádně, všechno nejlepší k Vaším sedmdesátým sedmým narozeninám!**

Jsem hluboce věřící, praktikující a militantní ateista. Já v nic, co je tedy na věření, jako jsou jakákoli náboženství, čísla či astrologie, nevěřím...

### **Jste známý světoběžník, dá se říct, že máte už navždy svůj domov v Praze. Jste tady spokojený?**

Jsem spokojený. Samozřejmě, všechno možné se může stát. Podívejte se, moje partnerka Martina je jenom o 30 let mladší, taky se jí může něco přihodit, no a potom co? Ale jinak jsem zůstal zase na Žižkově, kde jsem bydlel vždycky. Nemůžu se odstěhovat na Smíchov nebo do Dejvic, musím zůstat blízko svých hospod na Žižkově. A teď tam máme velice pěkný byt, takže spokojený jsem moc.

### **Proč právě Žižkov?**

To je taková zvláštní čtvrť, která má, a asi ještě bude mít, velkou budoucnost. Byla dost zaostalá, zanedbaná a probouzí se, a to se mi líbí. A pak se mi líbí, že tam jsou ty malé hospůdky, kde znám vedoucího, vím, kde mají dobrou slivovici, kde dobrého kuchaře, proto jsem tady.

### **Máte rád slivovici?**

Jo, slivovici jo. Po každém probuzení si dám úplně malinkého, tak dvoucentilitrového panáčka.

### **A těšíte se dobrému zdraví...**

No, dobrému zdraví... Jde to...

Kateřina Ondroušková



Při čtené zkoušce  
Foto: H. Smejkalová